

2.4 Inriktningsdokument 2017

Inriktningsdokument från Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Framtid i Ale

Lust att lära i skolan

Skolan och en god utbildning är fortsatt Ales främsta prioritering. För att säkerställa hög kvalitet och likvärdighet i bedömningar behöver insatser göras kring bedömning för de lägre åldrarna. För att Ale ska vara en attraktiv tillväxtkommun och kunna växa behöver vi ha attraktiva skolor, god kvalitet inom barnomsorgen och ett utbud som präglas av reellt inflytande. Vår ambition att ha goda skolresultat handlar först och främst om att ge våra barn och elever den bästa starten vi kan ge dem men har också ett långsiktigt socioekonomiskt perspektiv. När vi höjer utbildningsnivån får vi en bättre hälsa och ökad sysselsättning. I Ale arbetar vi med evidensbaserade metoder och forskningsanknutet arbetssätt. Fler nyanlända elever ställer högre krav på organisationen och utformningen av en inkluderande lärmiljöer.

Vi vet genom forskning att elevers höga förväntningar på sina egna resultat är av stor vikt för ett positivt lärande. Varje elev ska utmanas att utveckla sina kunskaper så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Samtidigt ser vi i Ale att lusten och nyfikenheten att lära minskar ju äldre barnen blir.

Skolan lyckas inte fullt ut med att göra eleverna nyfikna på att lära sig mer. En del i begreppet Lust att lära är just höga förväntningar på alla elever. Elevens kunskap kring sina egna mål och vad som krävs för att nå dessa är av stor vikt. En gemensam syn på vad höga förväntningar egentligen innebär behöver finnas.

För att nå goda resultat är det viktigt med systematisk kompetensutveckling av skolans personal. Då ett ökat fokus på kollegialt lärande är en framgångsfaktor ska mål och mätetal för detta tas fram.

Tillit är en avgörande faktor för långsiktigt bra studieresultat. Genom satsningar på det pedagogiska ledarskapet arbetar vi oss ut i organisationen. I Ale vill vi ha ett modigt ledarskap som skapar ett klimat där man välkomnar återkoppling. En trygg arbetsmiljö, med bättre psykosocial arbetsmiljö och strävan mot noll antal kränkningar skapar förutsättningar för detta. För ett par år sedan påbörjades ett arbete för att förbättra den psykosociala arbetsmiljön. Det är mycket viktigt att det arbetet fortgår och att man i dialog kommer vidare i arbetet.

Introduktionsprogrammet, IM, är en möjlighet för de elever som inte på sitt första försök kom in på ett nationellt gymnasieprogram. Mål för hur länge elever läser på IM ska tas fram.

Aktiv fritid

Kulturlivet i Ale ska vara brett och tillgängligt för alla invånare. Mångfald, valfrihet, tillgänglighet och jämlikhet ska prägla kulturutbudet. Ale Kulturrum i Nödinge skall utvecklas till att vara ett tydligare och mer attraktivt kultur- och aktivitetshus öppet för alla.

De som har funktionsnedsättning och bor på ett boende har rätt till en aktiv fritid med hjälp av personal. Den rätten ska vara självklar och arbetas med i större utsträckning än idag. För det arbetet kan AME och ideeburen och/eller ideell sektor vara aktörer.

Etablering av fler näridrottsplatser och utegym ska övervägas då de är bra för att uppmuntra till spontanidrott och kan användas när man gör förändringar i utemiljö i ett område.

På alla boenden för äldre ska anställda i sin tjänst ordna diverse sociala aktiviteter. Det ska finnas resurser för ta kulturen till våra boenden, se hur kulturrådet har arbetat med frågan. De äldre som har hemtjänst ska också kunna ta del av dessa aktiviteter.

Hembygdsgårdarna och bygdegårdarna har ett stort värde när det gäller vår gemensamma kulturhistoria. Driftsbidraget för de här föreningarna ska höjas. Det kan t ex ske genom att få hjälp av personer med daglig sysselsättning i någon form, från AME.

För att våra äldre invånare ska kunna njuta av en aktiv fritid ska entrén till simhallen vara fri för gruppen pensionärer.

Möjligheten att starta ett Sportotek ska utredas.

För att uppmuntra att barn självständigt tar sig till skolan, utan att kompromissa med säkerhet, ska fler säkra cykelvägar till skolorna skapas. Det bidrar också till mer aktivitet och rörlighet bland barn och unga.

Sysselsättning för alla

Att bryta ett kommande eller befintligt utanförskap pga arbetslöshet är otroligt viktigt. Det finns flera möjligheter och fördelar av att, tidigare än idag, gå in med insatser för att avsevärt förkorta tiden utan sysselsättning. Vi ska inte vänta på arbetsförmedlingens anvisning (90 dagar) med att göra insatser och utan ska fånga upp dessa från dag 1. Vi ska även fånga upp de som inte skriver in sig på AF alls.

AMEs fokus måste bli tydligare på att stärka personer till att ta eget ansvar men också jobba med att bygga självkänslan hos dessa personer, då dålig självkänsla många gånger är ett av de största hindren i att bryta ett långvarigt utanförskap. Strängare krav på motprestation för att få försörjningsstöd måste också införas. Goda exempel ska hämtas från andra kommuner - vi ska jobba med best practice. Inom delen av AME som specifikt arbetar med personer med en funktionsnedsättning finns personer med väldigt olika förutsättningar. Arbetet med att få den gruppen som har förutsättningar att bli anställningsbara ska intensifieras så att de kan komma ut i arbete. AME organiseras under sektor ATO idag men ska flyttas till KS för en tydligare koppling till näringslivet.

Kommunen ska vara ett gott föredöme och ta fler initiativ när det gäller de som står längst från arbetsmarknaden. Det ska ske genom att kommunen dels anställer dessa, tex för enklare jobb, dels genom att ställa krav på socialt ansvar vid upphandlingar. Sociala företag kan också vara en framgångsrik insats för att möta grupper som står längst från arbetsmarknaden och är att betrakta som en väg till sysselsättning.

Det finns många goda ideer men alla som kommer på en bra idé vill inte bli egenföretagare. Det betyder inte att idén inte är värd att ta tillvara. Pågående initiativ för att sänka trösklar för nyföretagande kan utvecklas för att kunna samla ihop innovationer och bygga broar mellan idéskapare och entreprenörer som är proffs på att göra verkstad av en idé.

Kommunens alla sektorer ska anordna praktikplatser och varje sektor ska anställa 15 personer vardera som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Tillväxt

Näringslivsklimatet är av största vikt för vår tillväxt och måste fortsätta att förbättras. Kommunens service till våra företag behöver, i dialog med näringslivet, vidare utvecklas. Arbetet med att bygga attraktiva företagskluster bör fortgå.

Det är en självklarhet att man ska kunna leva, bo och verka i hela kommunen. För att säkerställa god service i hela Ale måste infrastrukturen på landsbygden fortsätta att utvecklas genom bland annat gång- och cykelvägar, även utanför tätorten.

Upphandlingsenheten måste föra en tydligare dialog med, och vara ett stöd för, berörda verksamheter i upphandlingsförloppet. För att vara friare i våra kommunala upphandlingar, kunna styra mer själva samt ge bättre förutsättningar för lokala företag i Ale att kunna ge anbud, ska kommunen minska sitt beroende av Göteborgs system för upphandling, Winst. Vid upphandling av mat som serveras i Ale kommuns verksamhet ska ett villkor vara att råvarorna producerats på ett sätt som följer svensk lagstiftning. Referens ska vara en poängfaktor vid upphandling inkluderat offentlig verksamhet och om vi är befintlig kund ska nöjdheten vara en parameter.

Vid samhällsplanering ska samtliga sektorer tidigt involveras i processen. Vi ska genom att lära av andra, s k best practice, vara snabbast i Sverige på att komma från idé till spadatag. T ex bör entreprenörer själva få driva och genomföra detaljplanearbetet.

Vi ska prova ny teknik för att öka säkerheten för oskyddade trafikanter, t ex genom att använda varningsljussignaler vid busshållplatser som aktiveras när man väntar på bussen, och belysning vid trånga passager som bara aktiveras när man rörelse där sker.

Översiktsplanen måste reaktualiseras för att säkra upp att vi har en plan för verksamhetsmark, bredbandsinfrastruktur och kollektivtrafikgaranterade stråk. Planen ska också garantera hur vi tillgängliggör kommunen österut. Det är viktigt att översiktsplanen blir tydlig så att extern part kan använda den då de gör detaljplan.

- *Befolkningstillväxten ska vara stabil på 1,5% över tid.*
- *Entreerna till Ale ska vara tydliga och välkomnande.*
- *Fortsatt arbete med att utveckla besöksnäringen, t ex genom etablering av en gästhamn och en camping i kommunen*
- *Fortsatt arbete med att bygga Ale kommuns varumärke*

- *Kommunen ska vid exploatering ta ett större ansvar för att det ska finnas en mångfald av boende med olika upplåtelseformer.*
- *Vi ska erbjuda verksamhetsmark i olika stadier, från råmark till etableringsfärdig.*
- *Arbetet med att utveckla gång och cykelvägar även utanför tätorterna i ska påskyndas*
- *Ett fortsatt arbete ska ske med att öka tillgängligheten till Göta Älv*
- *Vid upphandling av mat som serveras i Ale kommuns verksamhet ska ett villkor vara att råvarorna producerats på ett sätt som följer svensk lagstiftning*

Delaktiga invånare och medarbetare

Invånarnas delaktighet sker främst i den dagliga kontakten med våra verksamheter och i det dagliga mötet får vi ständig feedback som är viktig att ta tillvara.

För att kommunen skall kunna nå uppsatta mål krävs en nära samverkan och kommunikation mellan organisationens olika sektorer och medarbetare. Vi måste sluta prata om att riva stuprören - det är dags att riva dom på riktigt. För att det ska fungera måste organisation och budget stödja tvärssektoriella insatser, samarbeten och grupper. Exempel på när det här behovet är som störst och mest aktuellt är ungas psykiska ohälsa och arbetet för att ta emot och integrera nya medborgare som kommer från andra länder. Att bilda tvärssektoriella grupper utan mandat eller egen budget når helt enkelt inte hela vägen och nu har vi inte råd eller tid med att detta arbetet är ineffektivt.

För att kunna ge våra medborgare den service och kvalitet som de har rätt att förvänta sig krävs ett ökat fokus på ärendeflöden, gränsöverskridande arbetsätt och samverkan. Vilka som arbetar med detta och hur ska vara behovsstyrt med organisationsstöd, snarare än personstyrt. Ett tydligare ledarskap behövs för att utveckla en organisationskultur som präglas av delaktighet, samarbete och ett gemensamt ansvarstagande.

En metod för verksamhetsutveckling, t ex *LEAN* eller motsvarande bör införas på bred front för att effektivisera arbetsätten, optimera ärende- och flödesprocesser, eliminera onödigt arbete och kvalitetsäkra verksamheten.

För att kunna leverera god service till alla som bor i Ale är personalen den enskilt mest betydelsefulla resursen. Medarbetare som mår bra och trivs på jobbet är en av de viktigaste framgångsfaktorerna. Våra sjuktal är inom flera områden anmärkningvärt höga, vilket kostar mycket pengar och medför att det är svårt att planera verksamheterna. Vi måste aktivt analysera och sätta in lämpliga åtgärder för att minska sjukskrivningarna till en rimlig nivå. Detta arbetet ska prioriteras av omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden i synnerhet.

Då medarbetarenkäter genomförs är det av största vikt att återkoppling sker snabbt till politiker, chefer och medarbetare. Eventuella insatser som behöver göras ska ske omgående. Vi ska också arbeta aktivt med jämställdhetsintegrering och mångfaldsfrågor så att ett jämlikhets perspektiv finns med i alla frågor som rör personalen.

Sektor ATO ska tillsammans med personalenheten ta fram en tydlig personalstrategi för socialtjänsten, där vi blir en attraktiv arbetsgivare med andra verktyg att locka, och behålla,

medarbetare med än bara lön. Målsättningen är att minska omsättningen av socialsekreterare.

Vi har sedan länge jobbat med flera inflytandeverktyg, så som ortsutvecklingsmöten, ungdomsråd, ungdomsfullmäktige, funktionshinderråd och pensionärsråd. Dessa behöver nu utvärderas och moderniseras för att de ska bli mer konstruktiva forum för dialog och inflytande. Några av områdena är redan påbörjade men vi behöver se över helheten.

Integration

Ale kommun ska vara en öppen och inkluderande kommun som tar tillvara alla människors kunskaper och möjligheter. Möjligheten till egen försörjning är nyckeln till god integration. Vi har en utmaning att lösa nu när det kommer många nya människor till vår kommun. Första tiden har kommunen ett delat ansvar med staten, och därefter övergår det till ett helt kommunalt ansvar. För att förbättra integrationen dvs språket, första jobbet och/eller utbildning behöver vi vara pragmatiska och göra saker som kanske egentligen inte uppfattas som ett kommunalt ansvar. Detta kommer att betala tillbaka sig mångfalt när vi lyckas med integrationen. Exempel på sådana aktiviteter är validering, möjlighet till första jobbet och yrkesvux för unga vuxna. Då ansvaret är fördelat på så många aktörer måste vi tydliggöra och formalisera ansvar, både i samordning och utförande. Det är en grundläggande förutsättning att alla sektorer ska vara delaktiga i arbetet, även om KS har det formella samordningsansvaret.

Vi behöver säkerställa sysselsättning från dag 1 på våra boenden för så väl ensamkommande ungdomar som för vuxna asylsökande. För att kunna göra det på ett så bra sätt som möjligt ska vi utveckla ett formaliserat samarbete med studieförbund, ideell och idéburen sektor. Aktiviteterna ska göra fritiden meningsfull och vara kopplade till det svenska språket.

Ale ska erbjuda alla asylsökande i kommunen en samhällsintroduktion som förmedlar de grundläggande värderingar, lagar, regler etc. som vår samhällsstruktur bygger på vad gäller demokrati, jämställdhet, yttrandefrihet och likabehandling.

Vid etablering av nya boenden ser vi en samverkan med ideella organisationer som ex. Räddningsmissionen och kommunen ska utreda behovet av HVB-hem för ensamkommande flickor.

Underlätta människors vardag

Människor som åldras i Ale ska ges bättre förutsättningar att bo och leva på egna villkor, med värdighet och respekt. Mycket händer just nu i Sverige i framtagande av modern teknik. Synen på hur traditionell äldreomsorg faktiskt kan utföras håller på att förändras. Valfärdsteknik och e-hälsa är ett område där Ale ska ligga i framkant gällande implementering. Detta ger våra äldre självständighet längre upp i åldrarna och ger verktyg för ett mer delaktigt och aktivt liv.

Fastighetsnära insamling med ett flertal fraktioner av källsorterat hushållsavfall ska utredas, kostnadsättas och en plan för införande ska tas fram. För att ytterligare öka förutsättningarna

för återvinning och källsortering ska regelbundna insatser göras för att hålla våra återvinningsstationer fräscha, tillgängliga och belysta.

Kommunen ska mycket aktivt arbeta för fler möjligheter till fossilfria bränslen, såväl för kommunens egna fordon som alebornas och förbipasserande. När inköp av elbilar ökar, ökar också behovet och möjligheten för etablering av fler laddstationer. Samarbeten med andra parter ska skyndsamt etableras för att tillgodose det kommande behovet.

Omtanke och hälsa

Delaktighet, inflytande och valfrihet är nyckelord när det gäller vården av våra äldre. En äldre människa ska aldrig behandlas som om hon omyndigförklarats, utan behålla rätten att styra så mycket som möjligt över sitt eget liv. Genom införandet av ett nytt system inom hemtjänsten, block- och nivå system för service, omsorg och omvårdnad, ska våra äldre få mer inflytande över sin biståndsbedömda tid. Även inom äldreomsorgen ska alltid best practice tillämpas. Anhörigstödet ska utvecklas och möjligheten att anställa anhöriga istället för att ge anhörigbidrag ska utredas.

Det finns ett bostadsunderskott i Ale för personer med funktionsnedsättning. Möjligheten att kunna flytta hemifrån men fortfarande vara nära sina anhöriga måste öka. Ett överskott är att föredra då det är möjligt att sälja platser som står tomma.

Djurassisterad terapi, såsom vårdhund ska utökas, då forskning visar på många gynnsamma effekter av detta. För att öka livskvalitén i övrigt ska tillagningskök vara regel på alla särskilda boenden i kommunen.

Ungdomar i kommunen som har någon form av psykosocial problematik måste få snabb och relevant hjälp. Alla kommunens sektorer ska samverka för att skapa hemmaplanslösningar. Samverkan kring våra ungdomar ske skyndsamt och ha prioritet. Ursprungligen grundade sig samverkansarbetet (sspf) i att alla aktörer kartlade problematik kring ungdomar och man samlades kring den enskilda individen. Sektor KS ska utifrån samordningsansvaret ge ett tydligt uppdrag till aktörerna att arbetet måste utvecklas. Representanterna från de olika aktörerna måste prioritera arbetet. SSPF ska vara ett handlingskraftigt forum om det ska göra skillnad.

Funktionshinderplanen ska följas. När kommunen bygger nytt och renoverar och /eller anpassar befintliga lokaler ska funktionshinderplanen vara en självklar del i planeringsprocessen och funktionshinderrådet ska alltid höras som remissinstans.

Hemtjänsten utför många tjänster som idag finns på den befintliga marknaden. Ett exempel är leverans av dagligvaror och städning. Brukare ska alltid informeras om möjligheten att beställa dessa tjänster på annat sätt än via kommunens hemtjänst.

Avtalet inom LOV behöver skrivas om och anpassas för att göras mer attraktivt och tillgängligt för externa utförare. Möjligheten att helt lägga ut delar av service, tex yttre hemtjänst, på externa aktörer ska skyndsamt utredas.

Vi har ett behov av att tydliggöra vårdkedjorna i kommunen. När en person i behov av stöd från olika instanser och aktörer får hjälp måste kommunen ta ett helhetsansvar för att säkerställa att ingen faller emellan stolarna. Lämpligtvis läggs uppföljningsansvaret hos den handläggare som i störst uträkning har kontakt med personen.

Försörjningsstöd ska kunna betalas ut i kuponger eller dylikt, istället för kontanta medel, för att säkerställa att medlen används till det som det är avsett för.

Allt arbete som sker inom socialtjänsten ska baseras på riktlinjer från Socialstyrelsen, och ha effekt av insats som är vetenskapligt underbyggd. Bostad 1 är en modell som Ale inte tillämpat fullt ut. För att verkligen nå den önskade effekten med Bostad 1 ska modellen tillämpas i sin helhet. Bara i undantagsfall ska boendetrappan användas.

- Insatser ska göras för att minska rökningen bland Alebor, tex genom att möjliggöra rådgivning på vårdcentralerna

Värna livsmiljö

I Ale har vi utmaningar kring trygghet och säkerhet, inte minst runt våra pendeltågstationer. Detta måste ha ett stort fokus där alla verktyg för att öka tryggheten och säkerheten ska prövas. Exempel på vad som ska utvärderas är både den upplevda och den verkliga tryggheten om man inför så kallade LOV3 områden och kameraövervakning. Genom att göra väl avgränsade försök med referensmätningar innan, under och efter så får vi ett underlag som gör det möjligt att välja rätt insatser i framtiden.

Samhällsbyggnationen ska planeras utifrån ett trygghetsperspektiv där tex belysning och välskött växtlighet spelar en avgörande roll. Byggnation av bostäder och affärer måste ske runt pendeltågsstationerna, så att alla kan känna sig trygga dygnet runt.

Ale kommun ska aktivt underlätta för polisen och aktivt arbeta för att polisens närvaro i kommunen ska öka.

- Nattvandrarerna ska ges bättre förutsättningar
- Utvärdera modellen "Nattkoll" som prövas i Herrljunga.

Övriga uppdrag

- Skattesatsen ska förbli oförändrad
- Kommunen ska budgetera för ett resultat på 10 Mkr